

Behandeld door	I.J. Lourenz	Datum	5 november 2018
Doorkiesnummer	030 – 28 62651	Ons kenmerk	5688965
E-mail	i.lourenz@utrecht.nl	Onderwerp	Nieuw beleid amateurkunsteducatie en positie Utrechts Centrum voor de Kunsten
Bijlage(n)	3, waarvan 1 onderaan bijgevoegd	Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren we u over ons besluit om binnen de bestaande financiële kaders nieuw beleid te ontwikkelen op het gebied van amateurkunsteducatie en over de positie van het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK).

Amateurkunsteducatie

Wij vinden het belangrijk dat met de inzet van subsidie voor amateurkunsteducatie bijgedragen wordt aan de creatieve ontwikkeling en het welzijn van alle burgers van Utrecht in de verschillende wijken en buurten die de stad rijk is.

Wij baseren ons hierbij op de [sectoranalyse amateurkunst](#) ‘Het creatieve vermogen van Utrecht in de vrije tijd, 15 januari 2018’ (zie bijlage).

Om een flexibel en volwaardig aanbod van amateurkunsteducatie in de stad te blijven faciliteren gaan we de komende tijd, samen met stakeholders uit de stad, nieuw beleid ontwikkelen. In de stad Utrecht is een groot aantal organisaties en zelfstandigen actief op het gebied van amateurkunsteducatie. Zij zullen – naast een rol bij het ontwikkelen – tevens een belangrijke rol gaan spelen bij de uitvoering van het nieuwe beleid. Uiteraard willen we ook graag met u in gesprek over de te maken beleidskeuzes.

De denkrichtingen uit de sectoranalyse bieden een goede leidraad om te zoeken naar een nieuwe, effectieve aanwending van de subsidie voor amateurkunst(educatie) waarbij meerdere partijen aanbod kunnen verzorgen en de verbinding tussen gemeente en deze organisaties wordt versterkt. In het bijzonder noemen we de volgende drie denkrichtingen uit de sectoranalyse: ‘cultuur in de wijken versterken’, ‘betere verbinding tussen gemeente en het veld’ en ‘herinrichting subsidiestructuur’. Een korte toelichting op hoe we deze denkrichtingen vorm willen geven:

- Cultuur in de wijken versterken: een nieuwe subsidieregeling die we specifiek willen richten op amateurkunsteducatie in de wijken.
- Betere verbinding tussen gemeente en het veld: het amateurkunsteducatieveld in Utrecht is breed en veelkleurig (getuige de diverse organisaties en vele initiatieven van zelfstandige docenten); een breder bereik onder diverse organisaties zal bijdragen aan deze denkrichting.
- Herinrichting subsidiestructuur: we kunnen met de nieuwe inzet ons meer richten op een vraaggericht stelsel.

Datum 5 november 2018
Ons kenmerk 5688965

Perspectief op breder aanbod door meerdere partijen

Op hoofdlijnen hebben wij de volgende aanpak voor ogen: door middel van een subsidieregeling kunnen we het aanbod voor amateurkunsteducatie flexibeler maken en er zorg voor dragen dat er een goede spreiding is over de stad. Hierdoor kunnen er meer uitvoerende partijen een rol spelen en kunnen we meer sturing geven aan het bereik van bepaalde doelgroepen. Daarbij zijn we dan niet afhankelijk van één aanbiedende partij. Voor deze aanpak zijn vanuit de gemeente drie stappen nodig:

1. Opstellen van een uitgangspuntennotitie die wordt vastgesteld door uw raad.
In de notitie worden heldere kaders vastgelegd die aansluiten bij de bevindingen in de sectoranalyse amateurkunst en die ervoor zorgen dat de toegankelijkheid voor zo veel mogelijk bewoners uit verschillende groepen wordt bevorderd.
2. Uitwerking van de kaders in een beleidsregel met betrekking tot subsidie voor amateurkunsteducatie.
De beleidsregel moet de kaders zodanig vormgeven dat uitvoerende partijen een aanvraag kunnen indienen en dat duidelijk is waarop de aanvraag wordt getoetst.
3. Uitvraag aan partijen in de stad.
Partijen hebben dan een periode om een aanvraag op te stellen die past binnen de een beleidsregel met betrekking tot subsidie voor amateurkunsteducatie. De aanvraag wordt vervolgens getoetst op de criteria, waarna al dan niet een subsidietoekenning plaatsvindt.

Als deze stappen zijn gezet kunnen de uitvoerders vervolgens aan de slag met inwoners/cursisten.

We streven er uitdrukkelijk naar om een aanbod amateurkunsteducatie nieuwe stijl in het seizoen 2019/2020 in uitvoering te hebben. Daarnaast bestaat natuurlijk ook nog het huidige aanbod van andere culturele instellingen aan workshops of (korte) cursussen en is ook het aanbod van de particuliere markt aanwezig.

Positie Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK)

Gelijktijdig met onze ambitie voor de nieuwe inzet amateurkunsteducatie is gebleken dat het UCK haar eigen inhoudelijke en financiële doelstellingen niet kan behalen bij een gelijkblijvend subsidieniveau. Het UCK bevindt zich momenteel in grote financiële problemen.

De afgelopen jaren is er intensief overleg geweest met het UCK, onder meer naar aanleiding van de terugkerende financiële tegenvallers. Daarover bent u via diverse brieven geïnformeerd.

Het UCK, de gemeente Utrecht en BMC Advies hebben van eind 2017 tot en met het eerste kwartaal van 2018 gezamenlijk onderzocht wat de toekomstmogelijkheden waren voor het UCK en hiervoor een scenario ontwikkeld. Uitgangspunt was dat de huidige subsidie niet verhoogd zou worden.

Uit de 1e kwartaalrapportage blijkt dat de situatie bedrijfseconomisch en financieel nog zorgwekkender was dan al bekend. Samen met het UCK en BMC is op basis van deze cijfers gekeken naar de mogelijke scenario's. De conclusie was dat het UCK wel in gereorganiseerde vorm kan voortbestaan, maar dat dit een extra bijdrage van de gemeente van ruim €1,8 miljoen incidenteel en €190.500,— structureel vergt. Zie bijlage 1 voor een toelichting op de huidige situatie van het UCK.

Omdat wij vasthouden aan een structurele gemeentelijke subsidie van € 976.000,— voor amateurkunsteducatie (peil 2018) zal het huidige UCK naar verwachting na het afronden van het cursusjaar 2018–2019 om bedrijfseconomische redenen ophouden te bestaan.

Op verzoek van uw raad is eind 2017 een garantie gegeven voor de uitvoering van het cursusjaar tot juli 2019. Deze toezegging blijft uiteraard van kracht.

Burgemeester en Wethouders

Datum 5 november 2018
Ons kenmerk 5688965

We gaan uitwerken hoe we toekomstige cursisten kunnen helpen nieuwe aanbieders op het gebied van amateurkunsteducatie te vinden. We denken aan laagdrempelige, toegankelijke tool waarmee de potentiële cursist zich kan oriënteren op het in Utrecht aanwezige aanbod. Huidige docenten van het UCK kunnen zich desgewenst in nieuwe verbanden organiseren, eventueel in samenwerking met andere partijen, en op die manier mogelijk in aanmerking komen voor subsidie.

We hopen u voldoende te hebben geïnformeerd en houden u uiteraard op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Datum 5 november 2018
Ons kenmerk 5688965

BIJLAGE 2 – Toelichting huidige situatie Utrechts Centrum voor de Kunsten

De ontwikkelingen rondom het UCK kunnen niet los worden gezien van een eerdere beleidswijziging van de gemeente Utrecht die ook consequenties had voor (de subsidie aan) het UCK. In de schooljaren 2014–2015, 2015–2016 en 2016–2017 is een nieuw stelsel gefaseerd ingevoerd. Deze beleidswijziging hield een verschuiving op twee vlakken in:

- Verschuiving van amateurkunst naar cultuuronderwijs

Onder cultuureducatie verstaan we

Cultuureducatie op scholen/cultuuronderwijs: doelbewust leren over en met kunst, erfgoed en media via gerichte instructie. In Utrecht worden hiervoor subsidiemiddelen ter beschikking gesteld aan onderwijsinstellingen voor de onderdelen binnen het curriculum die zich hierop richten.

Onder amateurkunsteducatie verstaan we:

Amateurkunsteducatie: doelbewust leren over en met kunst, erfgoed en media via gerichte instructie in de vrije tijd. Bijvoorbeeld bij centra voor de kunsten, culturele instellingen, amateurkunstverenigingen, particuliere docenten. Uitsluitend voor dit beleidsveld ontvangt het Utrechts Centrum voor de Kunsten structurele subsidie van de gemeente Utrecht.

- Verschuiving van subsidiering van aanbod naar subsidiëring van de vraag voor cultuureducatie

Deze beleidswijziging had tot gevolg dat de structurele gemeentelijke subsidie aan het UCK sterk werd gereduceerd van jaarlijks € 3.125.700,— (peil 2013) naar € 976.000,— in vier jaar tijd.

Het UCK heeft stapsgewijs een aantal ingrepen gedaan om de bedrijfsvoering aan te passen aan het nieuwe subsidieniveau voor amateurkunsteducatie. Het UCK heeft ervoor gekozen om een zo breed mogelijk aanbod op het gebied van amateurkunsteducatie en cultuuronderwijs te behouden.

Onderzoek naar een duurzaam toekomstscenario

De afgelopen jaren is er intensief overleg geweest met het UCK onder meer naar aanleiding van de terugkerende financiële tegenvallers. Daarover bent u via diverse brieven geïnformeerd.

Nadat door onderzoek van Deloitte in oktober 2017¹ duidelijk was geworden hoe het stond met de liquiditeitspositie van UCK, is besloten om onderzoek te doen naar een duurzame toekomst voor het UCK. Het UCK, de gemeente Utrecht en BMC Advies hebben van eind 2017 tot en met het eerste kwartaal van 2018 gezamenlijk onderzocht wat de toekomstmogelijkheden waren voor het UCK en hiervoor een scenario ontwikkeld. Uitgangspunt was dat de huidige subsidie niet verhoogd zou worden.

De uitkomst van dit onderzoek was dat een duurzame exploitatie – met een gelijkblijvende structurele gemeentelijke subsidie – mogelijk zou zijn als de gemeente een eenmalige financiële bijdrage zou leveren van ruim 1,4 miljoen euro. De organisatie zou dan wel verder moeten inkrimpen en de activiteiten zouden moeten worden beperkt tot amateurkunsteducatie. (De weerslag van dit traject tot begin mei 2018 en de overwegingen zijn terug te vinden in bijlage 2: “Conceptrapportage–Utrechts Centrum voor de Kunsten; nu en in de toekomst van 12 juni jl. – Achterhaald”).

Eind april heeft het Utrechts Centrum voor de Kunsten ook haar 1^e financiële kwartaalrapportage ingediend, zoals gevraagd bij de subsidieverstrekking.

Uit deze 1^e kwartaalrapportage blijkt dat de situatie bedrijfseconomisch en financieel nog zorgwekkender was dan al bekend. Dit houdt in dat een hogere structurele subsidie van de gemeente nodig zou zijn voor het realiseren van een duurzaam toekomstscenario.

De conclusies ten aanzien van de benodigde gemeentelijke financiële steun blijken achterhaald na het verschijnen van de kwartaalrapportage van het UCK over het 1^e kwartaal 2018. Uit deze

¹ Notitie ter bepaling van liquiditeitspositie en de (minimaal) benodigde exploitatiesubsidie voor het Utrechts Centrum voor de Kunsten voor de komende 8 maanden. Deloitte, 20 oktober 2017.

Burgemeester en Wethouders

Datum 5 november 2018
Ons kenmerk 5688965

kwartaalrapportage blijkt namelijk dat de tekorten voor 2018 aanzienlijk groter waren dan op basis van het rapport van Deloitte eind 2017 werd verwacht.

Het eerder – in samenwerking met BMC – geschetste toekomstscenario was vanwege deze nieuwe, financiële tegenvallers bij het UCK niet meer realistisch.

Samen met het UCK en BMC is op basis van deze cijfers gekeken naar de mogelijke scenario's. De conclusie was dat het UCK wel in gereorganiseerde vorm kan voortbestaan, maar dat dit een extra bijdrage van de gemeente van ruim 1,8 miljoen incidenteel en € 190.500,— structureel vergt. Dit heeft als gevolg dat het cursusaanbod amateurkunsteducatie (cursussen in de vrije tijd) voor zo'n 75% (= circa 4.125) van de huidige cursisten (circa 5.500) behouden kan blijven. Alle andere activiteiten van het UCK, aanbod in de wijken en aan het onderwijs, vallen weg.

Het UCK veronderstelt dat het voor de nieuwe reorganisatie een jaar nodig heeft. Hierna hoopt het UCK zo ver te zijn dat ze haar activiteiten weer kan gaan uitbreiden. Om deze uitbreiding te bekostigen is dan wel weer extra subsidie nodig.

NB De hier genoemde bedragen wijken af van de bedragen zoals genoemd in de brief van 3 juli jl. Door nieuwe inzichten blijkt namelijk dat het UCK incidentele kosten heeft opgevoerd die naar verwachting structureel zullen zijn. Hierdoor verminderen de verwachte incidentele kosten met € 100.000,—, maar nemen de structurele verwachte kosten met hetzelfde bedrag toe.